

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	
Pe un an	160 Lei
Pe jumătate de an	80 "
Pe un pătrar de an	40 "
Un număr	3 Lei.
Pentru străinătate pe un an	260 Lei.

Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrației „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.

Prețul inserțiunilor:
Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei.

PARTEA OFICIALĂ.

Nr. 6610 E. 1928.

Notă oficială.

Ministerul Cultelor cu adresa sa Nr. 45302 din 31 Octombrie a. c. ne atrage atențiunea asupra ordinului Nr. 280087/928 al Ministerului de finanțe, amăsurat căruia Administrațiile financiare începând cu 1 Noembrie a. c. nu vor mai achita nici o retribuție de stat acelorora, cari nu vor dovedi, că și-au achitat toate impozitele pe anul 1928.

Indrumăm deci pe acei preoți ai Eparhiei noastre, cari până în prezent nu au înaintat chitanțele despre achitarea impozitelor pe întreg anul 1928, să le înainteze până la datul de 35 Noembrie a. c., căci în caz contrar li-se vor sista retribuțiile și în acelaș timp vom fi siliți a lua și alte dispozițiuni față de cei renitenți.

Caransebeș, la 10 Noembrie 1928.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu.

Vizitațiunea canonică.

(Continuare în Nrul viitor).

Sân-Ianăș

În programul vizitațiunei canonice, la început, nu era prevăzută și visitarea comunei Sân-Ianăș. Fiind însă prielnice condițiunile de comunicare, Arhiepiscopul s'a hotărât să cerceteze și pe Sân-Ienășeni, căci vre-o câțiva slabj de inger dintre ei, în urma unor promisiuni de ordin material, erau să se lase ademeniți de ceice voesc să ne clinească din lumea noastră sufletească.

Cu atât mai mare a fost, însă, bucuria Arhiepiscopului când s'a văzut înconjurat și de oile cele ce erau să rătăcească. Mai mult chiar, inima Arhiepiscopului se veselea

cu o deosebită bucurie duhovnicească, văzând pe Sân-Ienășeni că-l asaltează cu dragostea lor fească, dând astfel dovadă despre tăria lor în credința străbună.

N'a lipsit nici banderiuțul, care a condus pe Arhiepiscop până la sf. biserică, unde preoții Corneliu Cure (Sân-Mihaiu) și Lazăr Cărdu (al locului), încunjuțați de întreg poporul, așteptau deja, îmbrăcați în odăjdii și cu crucea și evanghelia în mână, pe Arhiepiscopul.

Intrând în sf. biserică, se săvârșește rugăciunea de mulțumită. Preotul L. Cărdu urează apoi bun sosul P. S. Sale, mulțumind că s'a pogorât în mijlocul lor pentru ca să aducă mângăiere și întărire sufletească. Se legătuiește apoi în fața altarului, că toți cei ce sunt de față promit astăzi solemn, că vor ținea cu tărie, că și naintașii lor, la legea strămoșească.

Arhiepiscopul îi răspunde, arătându-și bucuria ce o simte întreaga biserică pentru făgăduiala și legământul lor de astăzi. Le arată că adevărata fericire nu se câștigă pe calea bunurilor materiale, prin vinzarea sufletului, ci numai prin dragostea față de biserică părinților noștri și față de neamul din care am ieșit. Indeamnă apoi pe credincioși la supunere și credință cătră M. S. Regele și cătră autorități, dându-le tot odată și sfatul să fie lucrători, păstrători pentru zile negre și mai pre sus de toate să-și păstreze curețenia trupească și sufletească, pentru ca astfel Sân-Ianășul să fie și în viitor aceea ce a fost în trecut, una dintre parohiile fruntașe ale eparhiei.

După aceasta P. S. Sa a intrat în sf. altar, unde a controlat cum se păstrează cele sfinte. Dela biserică apoi, a fost condus cu lăția până la casa parohială, unde s'a făcut revizia oficiului parohial.

Terminată și aceasta, Arhiepiscopul a adunat, cu multă dragoste, în jurul său pe fruntașii satului, cu cari s'a întreținut timp mai îndelungat, interesându-se de nevoile lor.

Se întunecase deja deabinele când s'au luat dispozițiunile de plecare.

Ne întorceam iarăș la Vârșet, peste Marghita-mare — Vatina. În Marghita mare credincioșii noștri au ținut să-și manifesteze din nou dragostea și bucuria lor. Ne-

întrerupte urale de „Să trăiască“ însoțiau pe P. S. Sa, iar la încrucișările străzilor focuri mari iluminau calea Arhipăstorului care trecea iară prin mijlocul oilor sale cuvântătoare.

Obosiți trupește, dar cu atât mai ridicați sufletește am sosit la Vârșet, unde s'au luat dispoziții pentru ziua de mâine, când avea să se facă vizitațiunea canonică în comunele: *Râtișor, Vlaicovăț și Nicolințul-mare.*

Râtișor.

Duminică, în 7 Octomvrie a. c. plecăm din Vârșet la 8 a. m., favorizați de o vreme frumoasă de toamnă, cum nici nu se putea mai frumoasă. P. S. Sa este însoțit de aceleași persoane, ca și în ziua premergătoare.

Abea ieșim din Vârșet, și iată că se și zăresc călăreții dela Râtișor. La marginea comunei așteaptă deja o mulțime de popor, copii, tineri și bătrâni, în frunte cu primăria comunală și cu vestita fanfară de sub conducerea inimosului învățător Teodor Răbăgia.

Dela intrarea în comună și până la biserică, P. S. Sa este condus de un imponent convoiu, în fruntea căruia mergea fanfara, cântând marșuri românești care de care mai frumoase.

Ajunși la sf. biserică, Arhiepiscopul este întâmpinat de preotul Cuzman Lăpădatu, unul dintre cei mai zeloși preoți din generația tină. Clopotele sunau melodios; poporul care umplea curtea și locul dinaintea sf. biserici nu mai contenea cu uralele, iar corul cânta armonios, repezind de trei ori „Intru mulți ani, Stăpâne!”

Intre acordurile troparului hramului, P. S. Sa este condus cu litia în sf. biserică, unde se celebrează doxologia.

La cuvintele de bineventare ale preotului, Arhiepiscopul a răspuns cu o cuvântare plină de îndemnuri părintești și le spune, că simte o deosebită satisfacție și bucurie, căci vede pulzând adevărată viață în această comună, în care credincioșii — conducători și popor — sunt pătrunși de dragoste către tot ce este al neamului nostru și al bisericii noastre ortodoxe române. Le împărtășește apoi binecuvântarea Sa, implorând darul lui Dumnezeu, pentru ca să poată înainta tot mai mult pe calea apucată.

După ce a controlat cele sfinte din sf. altar, P. S. Sa a fost condus de un și mai imponent convoiu, în care s'a înșirat întreg poporul, cu mic, cu mare, până la casa parohială. Aici s'a făcut revizia oficiului parohial. Ordinea bună ce s'a aflat, care ar putea servi de exemplu unora, i-a adus cuvinte de laudă tinerului preot.

Arhipăstorul nu a întrelăsat nici aici să se întrețină cu membrii comitetului și ai epitropiei parohiale, ba s'a coborât și în mijlocul poporului adunat în fața casei parohiale, având câte-o vorbă bună pentru fiecare.

Vlaicovăț.

Nu mai puțin imponentă a fost primirea Arhiepiscopului în comuna Vlaicovăț, unde a sosit după ora 10 a. m.

Vlaicovățul — comună mică, cu populațiune mixtă dar în majoritatea ei românească — a fost și el la

culmea chemării sale. La hotar a așteptat banderul, iar la intrarea în comună fanfara, condusă de țaranul Petru Jurca. Băieții de școală erau înșiruiți, pe două rânduri, dela poarta triumfală până la intrarea în biserică. Înaintea bisericii aștepta grosul credincioșilor, iar în poarta bisericii preotul Ștefan Perian, asistat de cei doi diaconi episcopopești. Arhiepiscopul sărută sf. cruce și sf. evanghelie, apoi este condus cu litia în sf. biserică. Aici se săvârșește sf. liturgie de către protopresbiterul Romul G. Ancușa, cu asistența preoților Ștefan Perian și Cuzman Lăpădat și a celor 2 diaconi episcopopești. Răspunsurile le dă, cu multă precizie, corul condus de țaranul Gheorghe Jucu. Fericirile, irmosul și priceasna au cântat-o, ca niște priveghetori, câțiva copiii de școală. Laudă se cuvine pentru aceasta învățătorului Nicolae Boldea, care nu s'a îndepărtat din preajma bisericii.

La priceasnă Arhiepiscopul, însoțit de preoții liturgisitori, a ieșit afară din sf. altar și urcând amvonul a ținut una dintre cele mai frumoase cuvântări. Arată mai întâiu, că înainte cu 35 ani a mai fost în această comună, însoțind, ca protodiacon, pe fericitul episcop Nicolae Popea și mulțumește lui Dumnezeu că l-a învrednicit să-i vadă iarăși, de astă dată ca Arhiepiscop. Aduce apoi aminte poporului credincios, că astăzi se sărbăzește aniversarea de 10 ani dela ruperea frontului dela Salonic, care a adus pacea de pe urma căreia Regatul S. H. S., în urma jertfelor imense ce le-a adus, s'a întregit în hotarele sale de astăzi. Invită pe credincioși să fie supuși loiali către M. Sa Regele Alexandru I și autoritățile rânduite de dânsul, fiind în același timp și fii credincioși ai neamului și ai bisericii noastre străbune. După mai multe îndemnuri curate și sfaturi părintești, P. S. Sa se declară mulțumit cu ce a văzut aici, spunând că are nădejde în viitorul Vlaicovicenilor. Le împărtășește apoi binecuvântarea Sa arhiepiscopicească, rugând pe atotputernicul Dumnezeu să-i conducă pe calea fericirii pământești și cerești

Terminându-se sf. liturgie, P. S. Sa a împărtășit poporului credincios anafora.

Dela biserică Arhiepiscopul a fost condus cu litia până la casa parohială. Aici s'a făcut revizia oficiului parohial, care s'a aflat în ordine exemplară.

Masa ni-s'a servit tot la casa parohială, pregătită fiind cu mult gust, de către fca părintelui Șt. Perian. După masă unii din suita P. S. Sale am cercetat pe vre-o câțiva credincioși, admirându-le gospodăriile. Pe la vre-o 3¹/₂ după masă ne-am întors iarăși la casa parohială, unde corul și fanfara au executat mai multe piese în onoarea P. S. Sale. Mereu-mereu a început să se adune și poporul. P. S. Sa coborât în mijlocul lor și ca un adevărat părinte s'a întreținut cu dânsii timp mai îndelungat. Cu drag ar fi zăbovit mai multă vreme, dar a trebuit să plece, căci pentru ora 4¹/₂ p. m. era deja anunțată sosirea la Nicolințul-mare.

Cu urale de „Să trăiască“ și cu lacrimi de bucurie în ochi însoțiau Vlaicovicienii pe Arhipăstorul care se depărta, căci — vezi Doamne — și dânsii erau zdrobiți de bucuria zilei, după care de mult au ahtiat.

(Urmează).

Idei în jurul misionarismului.

La sfârșitul lunii Octombrie a. c., s'a ținut la Arad, sub prezidiul Prea Sfințitului Episcop Dr. Grigorie Comșa, I-ul congres al preoților misionari ortodoxi din România-mare.

Cu acest prilej, amăsurat unei vaste programe, s'a arătat, cu deosebit zel și competență, necesitatea înarmării bisericii cu cele mai eficiente mijloace de luptă, pentru întărirea curentului antisectar, care tinde la apărarea credinței strămoșești.

Personalitățile distinse, cari au participat, cu luminile lor, la aducerea desideratelor, ce sunt a se urmări, nu știu dacă au discutat și metoda cea mai simplă pentru ajungerea scopurilor misionare.

Neavând la mână decât rezumatul cuvântărilor ținute și publicate prin ziarele cotidiene, cu gândul să aduc și eu o contribuție la ideea mare misionară, ca unul, care am luptat în contra baptismului: în Covasna, Șeitin și Cherechi din Dieceza Aradului; în parohiile contaminate de baptism din protopopiatul Peșteșului din Bihor; al Bisericii-albe din Banat să arăt principiile și rezultatul metodei mele:

1. Fiecare preot este și trebuie să fie misionarul parohiei sale.

2. În contactul zilnic cu poporul din parohia sa, atențiunea să și-o îndrepte în 2 direcțiuni: asupra poporului aparținător religiei ortodoxe precum și asupra acelor, cari înclină, deși umblă încă la biserică, spre baptism.

Considerând, că orice boală are leac, prin mijloacele profilactice aplicate la timp, preotul va explica, în cuvântări potrivite, valoarea și însemnătatea celor 7 taine ale legii celei noi.

La fiecare taină să se facă o paralelă între învățătura s'au doctrina bisericii ortodoxe și restălmăcirile sectarilor; iar pentru cei ce înclină la baptism, pe lângă predicile ținute în biserică, să se pună în contact cu dâșii pe calea pastorației familiare. Să caute a recruta, pentru formarea apostolatului laic, pe cei mai deștepti dintre cântăreții de strană, cari prin frumuseța cântărilor religioase ale bisericii noastre, prin combaterea sistematică în dumineci și sărbători a cântărilor cu melodii protestante, atât de străine

de sufletul românesc ortodox, să creeze un curent de învioreare religioasă și de înfruntare blândă a rătăcirilor baptiste.

3. Preotul va trebui să vegheze, dacă sectarii se acomodează, ori nu, dispozițiilor regulii general al cultelor. Indată ce observă, că una, sau mai multe dispozițiuni legale, sunt călcate în picioare, iar administrația nu ia măsurile cuvenite, să facă imediat raport forurilor mai înalte, pentru asanarea răului.

Aceasta ar fi calea cea mai simplă la combaterea cu succes a baptismului și, în general, a ori-cărei secte.

De încheiere adaug, că preotul va trebui să cunoască absolut toate punctele vulnerabile ale baptismului și îndeosebi, trebuie să studieze modul de combatere al fraților săi preoți a căror rezultate îmbucurătoare pe acest teren sunt în deobște cunoscute. Despre rolul misionarului eparhial, în alt articol.

*Alexandru Munteanu al lui Vasile
protopresbiter.*

Sfințirea bisericii din Gavojdia.

Dumineca din 11 Noemvrie a. c., a fost o zi de adevărată bucurie duhovnicească pentru poporul nostru credincios din comuna Gavojdia, căci în această zi s'a săvârșit sfințirea bisericii lor refăcută, prin însuși P. S. Sa. Arhiepiscopul nostru Filaret Musta. Bucurie a fost pentru poporul credincios, căci Arhiepiscopul s'a pogorât în mijlocul lor, dar bucurie a fost și pentru P. S. Sa văzându-se înconjurat de atâta stimă și dragoste.

Credincioșii noștri din Gavojdia, încă de mai multă vreme, s'au ocupat cu ideea ca să-și mărească bisericuța, care nu mai putea cuprinde pe credincioși. În urma stăruințelor acum nu de mult venitului lor preot Aurel Marta, mulțumită sprijinului dat acestuia de către dl inspector școlar I. Petroviciu, dorința Gavojdienilor, acum două luni de zile, a ajuns în stadiul realizării.

Prin jerfe mari, în timp de două luni de zile, s'a zidit din nou întreaga naie a bisericii, rămânând din biserică veche numai turnul. Lucrările au fost executate, cu mult gust arhitectonic, de către întreprinzătorul Ioan Precop din Caransebeș și au costat considerabila sumă de Lei 600.000.

Jerfele credincioșilor nu puteau rămânea nerăsplătite. Astfel P. S. Sa Arhiepiscopul Filaret,

— deși înaintat în vârstă, căci este pe cale de a împlinii al 90-lea an al etății sale — cu drag a dat ascultare consiliului parohial și a grăbit să le satisfacă dorința de a le sfinți biserica, pentru ca prin înalta Sa prezență să recompenseze, măcar și numai în parte, simțul de jertfă și de alipire al credincioșilor noștri către biserica străbună.

P. S. Sa a plecat din Caransebeș Sâmbătă, în 10 Noemvrie a. c., cu trenul personal de după masă, fiind însoțit de protopresbiterul-consilier referent eparhial Romul G. Ancușa, presbiterul-profesor Filip Pop, diaconul Teodor Roșca, profesorul de cântarea bis. și tipic Constantin Vladu și de exactorul consistorial Tiberiu Buru.

La gara din Gavojdia aștepta deja poporul, cu mic cu mare, în frunte cu preotul A. Marta și inspectorul școlar Ioan Petroviciu. Tot aici era de față și aștepta și adm. protopresbiterul Dr. Aurel Mihaescu, înconjurat de mai mulți preoți din protopresbiterat. Coborându-se din tren P. S. Sa poporul adunat îl primește cu urale însuflețite, iar dl inspector școlar îi urează bun sosit, arătând că credincioșii din Gavojdia se simțesc fericiți, că pot primi în mijlocul lor pe Arhiereul care a încărunit în muncă cinstită și desinteresată.

Adânc mișcat, Arhiereul le mulțumește pentru buna primire, îndemnând pe credincioși să-și urmeze pe calea muncii, care singură le poate aduce mulțumirea și fericirea dorită. Le împărtașește apoi binecuvântarea Sa arhierescă.

Eșind afară din gară, copiii de școală, înșirați în două rânduri, îi presară calea cu flori, iar un banderiu orânduit militărește îl salută cu urale de „Să trăiască“.

Dela gară, P. S. Sa a fost condus la casa parohială, unde a fost încartirat

Seara la ora 6^{1/2}, aducându-se cu litia cele sfinte dela capelă, s'a celebrat priveghierea în noua biserică. A servit protopresbiterul R. G. Ancușa, asistat fiind de presbiterii Dr. A. Mihaescu și F. Pop și de diaconul P. Laețiu din Logoj. Răspunsurile și cântările de strană le-au cântat cântăreții din localitate, cu multă dibăcie, sub conducerea învățătorului Ioan Sârbu, care s'a dovedit a fi un cântăreț de forță, dar și un fiu credincios al bisericii.

Mâne-zi, Duminecă, la ora 8 a. m., s'a săvârșit sfințirea apei. La ora 9 a. m., a fost adus P. S. Sa, cu trăsura, până dincoaci de podul de lângă biserică, de unde apoi a fost condus cu litia până la biserică. Aici Arhiereul a fost îmbrăcat în toate odăjdiile arhieresti, apoi începe actul sfințirii. Întâiu înconjurăm biserica, făcându-se căderea, binecuvântarea cu crucea,

stropirea cu aghiasmă și ungerea cu Sf. mir a pereților bisericii. Răspunsurile le dă corul școlii normale din Caransebeș, iar cântările de strană le cântă prof. C. Vladu, inv. I. Sârbu și cântăreții bisericii.

Intrăm în biserică. Arhiereul, preoții și diaconii intră în altar. Ușile altarului se închid. Se spală prestolul, se stropește cu apă sfințită și cu aromate, se unge cu Sf. Mir, apoi așează Sf. moaște în locul anume pregătit. După ce se semnează și așează și actul comemorativ, preoții îmbracă prestolul, apoi Arhiereul iese afară din Sf. altar și cădește, stropește cu aghiasmă și unge cu sf. mir și pereții interiori ai bisericii, în care timp unul dintre preoți săvârșește procomidia.

Se începe sf. liturgie. Conliturgisesc: protopresb. R. G. Ancușa, adm. ppresb. Dr. A. Mihaescu, preoții Eftimie Lăpăduș (Căvâran), Filip Pop (Caransebeș), Dimitrie Soceneanțu (Caransebeș), Dimitrie Lupea (Jena), Simion Lugojan (Suștra), A. Marta al locului și diaconii Teodor Roșca și Petru Laețiu. Sf. liturgie decurge lin și majestos, fiind biserica arhitecturală de popor.

La priceasnă, Arhiereul simțindu-se obosit, predica P. S. Sale o cetește protopresb. R. G. Ancușa. Credincioșii ascultau predica cu multă plăcere, căci cuprindea învățături și îndemnuri cu adevărat părintești, necesare pentru timpurile de față.

După sf. liturgie, P. S. Sa a făcut vizită la dl insp. școl. I. Petroviciu și la inv. I. Sârbu, cărora — îndeosebi celui dintâiu — le-a exprimat mulțumita sa pentru munca depusă pentru zidirea bisericii.

La ora 2 p. m., a avut loc banchetul, la care au luat parte intelectualii și fruntașii satului. N'au lipsit nici toasturile. S'a toastat pentru M. Sa Regele, pentru P. S. Sa Episcopul Iosif, pentru P. S. Sa Arhiereul Filaret etc. Seria toasturilor a închis-o P. S. Sa Arhiereul, care a și deschis-o, închinând pentru preotul Aurel Marta, care și-a pus tot sufletul său și pentru poporul care a ostenit și jertfit pentru zidirea bisericii.

Nu putem încheia acest raport, fără să nu facem amintire de străduințele și munca ce a depus-o întru zidirea bisericii, dl inspector școlar I. Petroviciu, care ca un adevărat părinte a stat într'ajutorul tinerului preot A. Marta. Dar nu numai atât, ci comuna Gavojdia se poate numi fericită, că poate număra între luminătorii săi și pe acest bărbat dornic de muncă și încărunit în cinste. În biserică și la școală și la toate prilejurile binevenite îl poți vedea

în mijlocul poporului, adunând în jurul său pe bătrâni și pe tineri. Nu întrelasă nici o ocaziune, ci cu îndemnuri și învățături curate luminează inimile însetate ale creștinilor, ca și prorocii de pe vremuri.

Mulțumitori conducătorilor și luminătorilor noștri că ni-au arătat calea cea bună, mulțumim și P. S. Sale Arhiereul Filaret, că s'a pogorât în mijlocul nostru, procurându-ne aceste momente de înălțare sufletească și cu supunere fiească îi urăm:

„Intru mulți ani, Stăpâne!“

Coresp.

Impresii despre Capitală.

Un oraș mare nu este necesarmente un oraș moralicește decăzut. Adevărat însă, orașele mari sunt pline de tentații. Sufletul și corpul deopotrivă este isbit de strălucitoarea formă sub care se înfățișează tot ceea ce născocitorul spirit omenesc a găsit spre ridicarea și respective spre ruina sa. Intruchiparea artei în variate și minunate feluri, în literatură, în pictură, în sculptură; realizările splendide și uimitoare ale științei, toate te ademenesc, te chiamă discret să le vezi, să le admiri și poate să le apreciezi uneori. Dar nu numai și nu atât aceste realizări ale câte unei tăcute și răbdurii munci de geniu îți smulg ție, călător de o zi, admirația pentru orașul mare — căci nu întodeauna ai posibilitatea să cunoști medalia pe ambele ei fețe — ci este întâiu strada, aparența care îți isbește simțurile și care vrând-nevrând îți stoarce un cuvânt de laudă sau desgust, pe spatele căruia te grăbești să categorisești orașul din chestiune.

Capitala țării noastre — de pildă — nu face de fel abatere dela felul acesta general de a te impresiona al orașului mare. Aparența frumoasă, atrăgătoare chiar, a dus la concluzia generală să crezi, că o poșghită de spoială este totul; ceea ce se vede există, încolo lipsuri morale, stricăciune și putregai. Aceasta este convingerea unanimă a acelor, cari dintr'o vizită sumară — numai de câteva ore sau zile — cunosc Capitala țării noastre; Nu mai puțin dela locuitorii săi auzi strigăte continu impotriva insuficienței de tot felul a orașului lor. Toate acestea te fac să devii sceptic și neîncrezător față cu sănătatea acestui oraș.

Evident, nu este tocmai așa. Un călător de o zi, nu poate judecă un lucru pe care nu-l cunoaște temeinic, sau cel mult îl cunoaște cu totul superficial. Deasemenea nu se poate pune deosebit temei pe nemulțumirea propriilor săi locuitori; aceștia fie de urâtul ce nici varietatea „ocupațiilor“ lor nu-i face să înceteze, cârtesc mereu; fie — iarăș alții — din dorința de a vedea o

stare tot mai bună pentru orașul lor, sunt întruna revoltați. Altfel însă, aprecierea pripită ca și revolta puțin justificată cu privire la starea Capitalei noastre, nu sunt întemeiate. Nu, căci capitala țării noastre nu este un oraș cu oameni învârtoșați în rău și fără simț uman; și nici nu este un târg al oamenilor decăzuți, moralmente pierduți; Dimpotrivă, acest oraș prezintă multe laturi menite să-l ridice în fața unui observator sincer.

Adevărat, că nicăiri omul nu are mai multă trebuință de un reazim ca acolo, unde este mai împrejmuț de oameni, că nicăiri omul nu se simțeste mai străin și izolat de cât înecat în această mare de oameni; dar acești oameni anonimi sunt gata la sacrificiul cel mai mare atunci, când își văd pe aproapele în pericol; când puterile tale lovite de o întâmplare neprevăzută te avizează la ajutorul lor, ei sar ca un singur om să te ajute. Nicăiri ca aci însă nu mi-a fost dat să văd acte de abnegație creștinească! Un caz cel puțin, întâmplat în toamna acestui an, un caz mărunț luat în general, dar destul de important în sine, mi-a întipărit o vie admirație și un respect adânc pentru lumea anonimă din Capitală. Un *necunoscut* fusese victima unui accident de automobil; un alt *necunoscut* pentru noi — l-a luat și l-a îngrijit singur pe cheltuiala sa. Și acest filantrop nu era nici într'un raport cu victima; nici rudă, nici prieten nu era, nici vină nu a avut de nenorocirea victimei... M'am întrebat atunci singur, în gândul meu; cine, sau ce să-l fi determinat pe acest om să sară într'atât în ajutorul unui om, pentru care nu-l poate obliga decât *poate* conștiința lui de creștin?!

*

Era o zi de Duminecă. Am intrat deci într'o biserică. Observ, că orașul e plin de biserici, document grăitor de credincioșia Domnilor și a pioșilor ctitori. Biserița abia se zărește, într'o curte, în apropiere de Palatul Regal. Mică ce e drept, era înțesată de lume. Dela ușa pridvorului abia mai poți răsbate. Imi făcui totuș loc și răsbii înlăuntru. În biserică tăcerea pare înecată în atmosfera de tămâie. Câteva clipe și din cor vocile în pregătire își trimit undele armonioase; pătrunzătoare ca un fluid electric, ele răscoliau toate inimile. (Dealtfel — mărturisesc sincer — fama acestui cor m'a atras către biserică Crețulescu). Și în această alternare de rugăciune și cor, pe nesimțite s'a sfârșit serviciul divin. În aceeași liniște surprinzătoare poporul credincios a eșit din Casa Domnului, și din curtea bisericii s'a risipit în oraș...

— Numai corul minunat atrage aici atâta lume, imi ziceam în gândul meu părăsind biserică. Și cu adevărat nimic surprinzător nu ar fi, dacă orașul acesta mare, cu populație civilizată și mult afinată în gusturile înalte artistice ar prezenta pretențiunea de a avea peste tot coruri alese și puternice! Totuș în serbătoarea imediat următoare, hotărît să renunț la cor, am intrat în altă biserică. Biserica Zlătari ce e drept nu are cor

și cu toate acestea nu mică mi-a fost surprinderea, când am constatat, că și aici credincioșii umpluseră biserică. Altceva mi-a fost dat să mi-se împărtășiască aici; în biserică aceasta am auzit o predică cum arare ori se poate, auzi și iarăș am avut o explicație, pentru lumea care vine numeroasă la biserică!

Coruri, predici, tot atâtea elemente componente ale serviciului divin, menite să-l întregiască, să-l împodobiască și desăvârșiască întru slava lui Dumnezeu și răspândirea în toată lumea a împărăției Sale pe pământ, acestea se realizează frumos, armonios acolo, în Capitala țării noastre...

Am intrat și într'o altă biserică, vastă și încăpătoare. Cor nu era acolo. Nici predică n'am auzit în Dumineca aceia; din ce motive nu știu, poate se predică numai ocazional acolo. Cu toate acestea n'am putut să remarc mai puțină asluență de credincioși aici ca în celelalte două biserici.

Nu sunt bun observator, poate; sunt însă sincer. Trei Dumineci consecutive am cercetat Sfânta Liturghie la trei diferite biserici din Capitală. Am constatat singur și m'am convins, că lumea acolo frecventează conștiințios biserică. Mi-se va răspunde — și cu drept cuvânt — că nici spectacolele nu sunt acolo goale și nici crășmele și otelurile. Adevărat, lumea se duce în toate părțile, dar nu ocolește nici biserică! Clopotele bisericilor găesc deopotrivă ecou în toate inimile — Duminecile și sărbătorile. Toți răspund glasului de metal, deși foarte puțin îl aud; toți acolo însă dau ascultare impulsului, glasului intern al conștiinței. Această conștiință religioasă îi trimite la izvoarele adevăratei vieți, unde se adapă ea. Despre această viață iau ei învățăminte în biserici; acolo își hrănesc inima și se întăresc spre săvârșirea de fapte adevărat creștinești.

Și atunci am deslegat răspunsul ce mi-l pusesem odinioară, când un creștin a făcut cu aproapele său ca oarecând samariteanul milostiv. Am găsit răspunsul în cultura inimii — pe care locuitorii Capitalei o au din plin.

R.

Din înțelepciunea celor vechi.

Păzește mai bine cuvântul ce-l spui și-l dai decât depozitul de bani.

*

Aurul îl cercăm în foc, iar pe prieteni îi deosebim în vreme de restrîște.

*

Când ai de gând să iai pe cineva ca sfetnic, cercetează întâiu să vezi cum și-a cărmuit el trebile sale.

*

Să vorbești numai în două împrejurări; sau când ști ceva sigur, sau când ești nevoit; numai în aceste două cazuri cuvântul e preferit tăcerii; în orice alt caz e mai bine să taci decât să vorbești.

(Isocrate către Demonicos)

ȘTIRI

Noul guvern român. Demisionând guvernul dlui Vintilă Brătianu, Înalta Regentă a încredințat dlui Iuliu Maniu, șeful partidului național-țărănesc, formarea noului guvern. Cabinetul nou este compus în felul cum urmează:

Președinte al Consiliului de miniștri: dl *Iuliu Maniu*

Ministru de Interne: *Al. Vaida Voevod.*

Ministru de externe: *G. G. Mironescu.*

Ministru de finanțe: *Mihai Popovici.*

Ministru de justiție: *Gr. Iuțian.*

Ministru de agricultură și domenii: *Ion Mihalache.*

Ministru de industrie și comerț: *Virgil Madgearu.*

Ministru al instrucțiunii publice: *N. Costăchescu.*

Ministru al cultelor și artelor: *Dr. Aurel Vlad.*

Ministru de comunicații: *Gral Alebra.*

Ministru ad-interim al lucrărilor publice: *Pan Halipha,* ministru de stat fără portofoliu pentru Basarabia.

Ministru al sănătății publice: *Sever Dan.*

Ministru al muncii: *Ioan Răducanu.*

Ministru de războiu: *Gral Cihoschi.*

Ministru de stat fără portofoliu: *Sever Bocu* pentru Banat,

Voicu Nițescu pentru Ardeal și *Sanciu Săveanu* pentru Bucovina.

Subsecretari de stat: *D. R. Ionițescu* și *Ed. Mirto* la interne; *Dr. Aurel Dobrescu* și *Virgil Potârcă* la domenii și *I. Lugoșianu* la presidenția Consiliului.

Din nou chestia optanților? În ordinea de zi, a Consiliului Ligii Națiunilor din luna viitoare figurează și cererea guvernului ungar de ce se înscrie chestiunea optanților. Greu s'ar putea imagina cazul, când înaltul aeropag al păcii ar repune o chestiune definitiv scoasă din programul lucrărilor sale. Dealtfel cererea Ungurilor nu ne miră, deoarece îi cunoaștem prea bine și ușor le ghicim scopul urmărit. În caz însă că s'ar repune această chestiune în desbaterile Ligii, vom avea din nou pe apreciatul ministru Dl. N. Titulescu apărător al dreptei noastre cauze.

Alegerile generale pentru Parlament se vor face luna viitoare și anume între 12 — 19 Decembrie, când se vor efectua toate felurile de alegeri: pentru Cameră, Senat și deputații Consiliilor comunale.

Banatul reprezentat în guvern. Guvernul Dlui Iuliu Maniu numără printre membrii săi și un reprezentant al Banatului în persoana Dlui Sever Bocu, ministru fără portofoliu pentru Banat. Este acest fapt, de o vădită importanță pentru bănățeni, și un gest de târzie dreptate, care se face unei provincii de o însemnătate destul de mare în această țară.

Direcțiunea Gimnaziului de fete din Loc, aduce la cunoștință celor interesați, următoarea scrisoare a Min. de Instrucție către numita Direcțiune:

Domnule Director,

Ca urmare la cererea colectivă, în care ca semnator figurează Dl. V. Budințianu, prefectul Jud. Severin și în cauza avizului dat de Consiliul Permanent de Instrucțiune vă facem cunoscut că Ministerul nu aprobă transformarea gimnaziului de fete din Caransebeș în liceu. Vă rugăm să comunicați petiționarilor. (Urmează semnăturile).

BIBLIOGRAFIE

Au apărut și se pot comanda dela Librăria diecezană din Caransebeș: **Cărțile de Religie** de Dr. P. Barbu și Pr. P. Bizerea, întocmite după Programă analitică ministerială a învățământului primar sancționată cu decretul regal Nr. 2244 din 25 Iunie 1925, și aprobate de Consiliul eparhiei ort. române a Caransebeșului cu ord. Nr. 4482 din 4 August 1928, — pentru:

1. Școlile de copii mici și clasa I. a școlii primare. Prețul Lei 10
2. Clasa II. și III. ale școlii primare. Prețul Lei 10
3. Clasa IV. a școlii primare. Prețul Lei 10
4. Clasele V. VI. și VII. ale școlii primare. Prețul Lei 15.

Sub tipar:

Carte de Religie pentru școlile de adulți și pentru școlile de ucenici.

Cărți de Religie pentru licee și școli normale, întocmite de aceiași autori, după noua Programă analitică:

1. Istoria Testamentului Vechiu pentru clasa I.
2. Istoria Testamentului Nou pentru clasa II.
3. Istoria bisericească pentru clasa III.
4. Istoria bisericii române pentru clasa IV.
5. Dogmele și Liturgica bisericii ortodoxe pentru clasa V.
6. Morala creștină și Dreptul bisericesc pentru clasa VI.
7. Apologetica creștină ortodoxă pentru clasa VII.
8. Metodica Religiei pentru clasa VII a școlilor normale.

Publicațiune.

Subsemnatul curator al masei falimentului lui Izidor Schön giuvaerghi în Caransebeș, aduc la cunoștință publică, că obiectele încă nevândute de sub pozițiile inventarului Nri 93—95, 97—99, 137, 138, 140, 221, 224, 226, 230—240, 242, 244—290, 292—304, ceasornice, cercei de aur, mărfuri optice, instrumente etc. în valoare de inventar Lei 28661 se vor vinde pe calea licitației prin ofertă scrisă.

Oferentul este obligat a depune drept garanție 2000 Lei.

Cumpărătorul, imediat după pronunțarea, Consiliului are să solvească suma oferită în întregime și este obligat a lua obiectele cumpărate în termen de cel mult 3 zile.

Ofertele se vor depune în biroul advocației subscrisului curator de masă până la 20 Noemvrie 1928 ora 12. Deschiderea ofertelor se va face în prezența membrilor consiliului de faliment, la ora 5 p. m. în aceeași zi.

Consiliul își rezervă dreptul, că în caz, când nu va găsi ofertele de corespunzătoare, să le respingă hotărând licitație nouă.

Deslușiri de mai aproape se pot obține la curatorul masei unde se poate privi și inventarul cât și obiectele puse spre vânzare.

Dr. Emric Lukács
advoca curatorul masei

Mersul trenurilor

dela 1 Noemvrie 1928

	Sosirea în Csebeș		Plecarea din Csebeș	
	la ora	dela	la ora	spre
pers.	1:58	Orșova	2:16	Timișoara
pers.	2:05	Timișoara	2:20	Orșova
pers.			4:21	Timișoara
accel.	6:—	Orșova	6:07	Timișoara
mixt	7:15	Hațeg		
pers.	7:25	Timișoara		
pers.	8:08	Orșova	8:19	Timișoara
accel.	9:42	Timișoara	9:42	Orșova
simpl.	10:13	Orșova	10:20	Timișoara
pers.	12:07	Timișoara	12:25	Orșova
pers.			12:08	Timișoara
mixt	13:07	Hațeg	13:40	Hațeg
pers.	16:01	Timișoara		
pers.	15:56	Orșova	16:15	Timișoara
pers.	19:45	Timișoara	20:34	Orșova
simpl.	20:02	Timișoara	20:07	Orșova
accel.	20:33	Orșova	20:38	Timișoara
mixt.	23:05	Hațeg	20:51	Hațeg
accel.	23:33	Timișoara	23:40	Orșova

De vânzare, din cauză de mutare, o casă privată, frumoasă cu două locuințe și grădină cu parc. Informațiuni la Tipografia diecezană.

Luni și Marți, debutează în orașul nostru, la Cinema Luna, trupa Cazacilor ruși Kubani.

Director: N. Orlow, dirijor: Schülakowschi. Reputata trupă de cazaci prezintă, în legătură cu filmul „Siberia”, două reviste de operetă rusești, „Nimta Cazacilor” și „O noapte în Caucaz”, pe lângă cântece de Balalaica, naționale, dansuri naționale căzăcești.

Din considerare la cheltuelile mari, prețurile locurilor sunt indoitul celor curente la cinema.

Aducem la cunoștința On. public cetitor, că

CALENDARUL

ROMÂNULUI

PE ANUL

1929

anul al XLI-lea

a apărut și se află de

vânzare la Librăria noastră

Diecezană pentru prețul de 32 Lei.

„CALENDARUL ROMÂNULUI“

este cel mai vechi și mai bine redactat calendar
din părțile bănățene, care și de astădată apare cu un
bogat material literar, șematismul diecezei noastre,
■ ■ ■ târgurile din Bănat și Ardeal etc. ■ ■ ■

Tipografia și Librăria Diecezană
din Caransebeș